

Organizace, struktura a zásady práce ve snoezelenu

Východiska:

- ▣ Velké množství **senzorických podnětů** (zahlcení, nelibé pocity, negativní odpovědi apod.)
- ▣ Základem je **zážitek** = místnost musí být vždy trochu jiná (ohromující, magická, šokující, tajemná apod.)
- ▣ Snoezelen vyvolává **zkušenosti** na podkladě zážitku
- ▣ Každý pobyt v místnosti má **individuální cíl** (potřeby a přání uživatele)
- ▣ **Hlavní idea:** „Nic se nemusí, vše je dovoleno“ (vlastní rozhodnutí, možnost volby apod.)
- ▣ **Cíl:** zpětný efekt pozitivního rázu (emoce, pohodlí, odpočinek, uspokojování potřeb, radost, vyrovnanost, ..)

Zásady práce:

- ▣ Vždy 3měsíční terapie (4 roční období)
- ▣ Respektovat intimní, event. osobní prostor uživatele
- ▣ Nenaléháme, nespěcháme, nedá se určit čas reakcí
- ▣ Pravidelnost a řád terapie (začátek-přivítání, průběh, rituál ukončení)
- ▣ Užší kontakt průvodce a uživatele
- ▣ Znalost zdravotního stavu uživatele, dg., zejména u psychiatrických dg. (nevhodné polohování, práh bolesti)
- ▣ Všimnout si signálů těla
- ▣ Mít schopnost přijímat a analyzovat závěry
- ▣ Nehodnotíme pouze pozitivní reakce, ale i projevy lhostejnosti, pláče, nepřizpůsobivosti, negativistické projevy ad.
- ▣ Individuální přístup: silné zvuky, nevhodné osvětlení, směsice podnětů,...
- ▣ Nevnučovat naše pocity, ale sledovat celkové projevy
- ▣ Tělesné kontakty a doteky: kde jsou hranice? Co je přirozené? Co je sexuální?
- ▣ Projekce delfíni, kytovci – nevhodné u seniorů = stimulace sexuality
- ▣ Sledovat vývoj a reakce uživatele za časové období, přizpůsobení možnostem klienta
- ▣ Nehledat a nečekat výkon, pozitivním ukazatelem je mimika, gestikulace, dýchání
- ▣ Nesrovnávat uživatele (ukazatele úspěšnosti, výkon, efekt, projevy,..)
- ▣ Respektovat změnu prostředí, brát v úvahu přesun (strach z transportu, pocení, tep,..)

Komplexní rozvoj jedince zahrnuje:

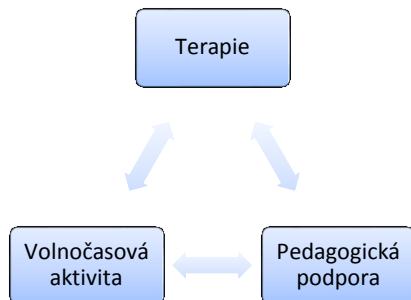
- ▣ Získávání kontrola a autonomie
- ▣ Využívání smyslů
- ▣ Rozvoj motorických funkcí

- ▣ Rozvoj kognitivních funkcí
- ▣ Zklidnění a rozvolnění agresí
- ▣ Budování důvěry, vztahů
- ▣ Rozvoj komunikačních schopností

Realizace lekce:

- ▣ **1. Stanovení cíle** (terapie, edukační aktivita, volnočasová aktivita, seberealizace,...)
- ▣ **2. Časové rozložení do jednotek a etap:** rozložení hlavního cíle- terapie? Zlepšení koncentrace? Dramatizace? ad.)
- ▣ **3. Didakticko-metodický záměr:** plnění dílčích úkolů, které mají didaktickou hodnotu
- ▣ **4. Obsah:** souvisí se strategií organizace (konkrétní technika, pomůcky,...)
- ▣ **5. Organizace:** individuální (TZP), skupinová (senioři) – posoudit možnost plnění stanoveného cíle
- ▣ **6. Pomůcky:** nevyčerpat všechny pomůcky a techniku najednou, uživatel ztrácí zájem, nebude objevovat, bude se nudit
- ▣ **7. Závěr:** ukončení každé stimulace, každého pobytu, vytvořit určitý stereotyp, specifické rituály
- ▣ **8. Vyhodnocení:** zpětná vazba pro uživatele, záznamy o lekcích (sledovat cíle dlouhodobé, krátkodobé, využívání techniky a pomůcek, projevy uživatele apod.)

Metody práce:

- ▣ **Terapie:** plánovaný, cílený postup vedoucí k ovlivnění průběhu onemocnění, péče orientovaná na tělo
- ▣ Terapeut staví na:
 - dg.
 - OA, psychobiografii
 - diagnostice výchozí situace
 - vyhodnocení záznamů, pozorovací archy
- ▣ **Pedagogická podpora:** řízená podpora smyslů, má podtext tematické hodiny, vede ke zlepšení volných vlastností
- ▣ Pedagog rozvíjí:
 - Vnímání

- Emocionalitu
- Koncentraci
- Poznávání
- Motoriku
- Integraci sociálních struktur
- **Volnočasová aktivita:** cílem je odpočinek, uvolnění na emocionální i kognitivní úrovni

Shrnutí:

- terapeuticky orientované prostředí
- pedagogická podnětná metoda (vnímání bazálních podnětů, zprostředkování životních zkušeností)
- VA: vytvoření možností pro relaxaci, aktivity založené na dobrovolnosti

Metody práce a hodnocení:

- Volné pozorování
- Pozorování v návaznosti na OA + psychobiografii (stavíme na emocích, nevíme jaké a zda vůbec má asociace)
- Strukturované pozorování dle zvolených kategorií (které pomůcky, barvy, tempo, střídání témat)
- Standardizovaný testovací způsob
- Analýza situace
- Kritéria pozorování:** držení těla, mimika, gestika, dýchání, hlas a tón řeči, zaujetí, pozice v místnosti,...
- Hodnocení:** zacílit na pomůcky, s kým chci a budu pracovat, zaměřit se na emoce

Shrnutí plánování snoezelen jednotky:

1. Sběr informací o klientovi
2. Identifikovat problémy
3. Stanovení cílů
4. Plánování
5. Průběh
6. Reflexe
7. Přivítání (rituál)
8. Aktivní část a relaxační část: nemusí být 50:50, části se mohou se opakovat, rozložení je veskrze individuální
9. Závěr (rituál) + zpětná vazba